

zorgopleiders

Handleiding voor gastdocenten

April 2026

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	3
2	Achtergrondinformatie	4
2.1	EPA gericht onderwijs.....	4
2.2	Visie op leren	4
2.3	De student.....	5
2.4	NLQF-6.....	5
2.5	Kwaliteit van de opleiding.....	6
3	Praktische informatie.....	7
3.1	Informatie over de gastles	7
3.2	Routebeschrijving en parkeren.....	7
3.3	Faciliteiten	8
3.4	Vergoeding	8
3.5	Toetsing	9
3.6	Dan nog even dit.....	9
4	Civo Zorgopleiders.....	10
5	Didactische tips	11
5.1	Boeken	11
5.2	Nuttige sites om te raadplegen	11
5.3	Activerende werkvormen	12
5.4	Digibord	12
6	Bijlages.....	13
6.1	Evaluatie EPA.....	13
6.2	Gebruik van AI (ChatGPT).....	13

Copyright 2026, Civo Zorgopleiders.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt zonder voorafgaande toestemming van Civo Zorgopleiders, Lansinkesweg 4, 7553 AE Hengelo.

1 Inleiding

Deze handleiding is geschreven voor gastdocenten die lesgeven bij Civo Zorgopleiders. Het doel van deze handleiding is dat je op de hoogte bent van de noodzakelijke informatie om de gastles(sen) te kunnen verzorgen, dat je optimaal ondersteund wordt in de voorbereiding en uitvoering en op deze manier een kwalitatief goede bijdrage kunt leveren aan het leren van onze studenten.

In hoofdstuk 2 wordt achtergrondinformatie gegeven, zoals de visie op leren die het uitgangspunt vormt voor ons onderwijs, informatie over vervolgopleidingen en de studenten. Hoofdstuk 3 staat in het teken van de praktische informatie: parkeren, vergoedingen en overige organisatorische zaken rondom de gastles(sen). Hoofdstuk 4 in deze handleiding schetst een beeld van Civo Zorgopleiders als organisatie. Om de kwaliteit van de opleidingen te waarborgen, wordt in het laatste hoofdstuk een aantal tips aangereikt die als hulpmiddel kunnen dienen.

Alvast dank voor de inzet van jouw expertise, ook namens onze studenten. We zien uit naar een prettige samenwerking. Veel succes gewenst!

2 Achtergrondinformatie

2.1 EPA gericht onderwijs

Verpleegkundige vervolgopleidingen/leerroutes zijn opgebouwd uit EPA's: Entrustable Professional Activities.

Deze EPA's geven handvatten voor het leren en begeleiden op de werkplek. Ze maken studenten en begeleiders duidelijk in welke professionele activiteiten een student bekwaam moet worden en welke kennis, vaardigheden en gedrag daarvoor nodig zijn.

De EPA's per leerroute zijn te vinden in de [EPA-bibliotheek](#).

EPA-gericht opleiden heeft tot gevolg dat de nadruk van het leren in de praktijk komt te liggen.

De theorie is een klein onderdeel daarvan. Civo Zorgopleiders verzorgt het theoriegedeelte van deze leerroutes.

Het onderdeel 'kennis' behorende bij jouw gastles is uitgeschreven in de leertaak die je krijgt toegestuurd bij de uitnodiging voor het geven van de gastles.

2.2 Visie op leren

Onze visie op leren bestaat uit drie pijlers:

- praktijkgericht leren
- flexibel leren
- samenwerkend leren

Iedere EPA kent dezelfde structuur waarbij de student¹ in het leren de regie voert. De theorie van de EPA start, na een voorbereiding door de student, met een diagnostische kennistoets (op individueel én op groepsniveau). Deze toets wordt nabesproken door de opleidingscoördinator. De daaruit voortvloeiende leervragen en de vragen vanuit de voorbereiding vormen het startpunt voor de gastles. Tijdens de lessen ligt het accent op verdieping onder begeleiding van jou als gastdocent, als vakexpert uit de praktijk. Afronding vindt plaats middels verschillende toetsvormen.

¹ Er wordt in dit document gesproken over 'student' aangezien het gaat om een lerende binnen een onderwijssetting; in de beroepspraktijk wordt hij/zij meestal aangeduid als 'professional in opleiding' (PIO).

Flipped classroom en Team-based learning

Het onderwijsconcept van Civo Zorgopleiders is gebaseerd op principes van 'flipped classroom' en 'team-based learning'.

Binnen flipped classroom wordt verondersteld dat kennisoverdracht grotendeels out-of-class plaatsvindt, en de verwerking en verdieping daarvan tijdens bijeenkomsten (in-class). Om flipped classroom te laten slagen is het van belang dat studenten voorbereid naar bijeenkomsten komen om het leerrendement te optimaliseren. Een goede inhoudelijke voorbereiding zorgt ervoor dat tijdens bijeenkomsten diepgaander gewerkt kan worden. De studenten leren voorafgaand aan de bijeenkomst zelfstandig (online) en werken tijdens de bijeenkomsten samen in kleine groepen om complexe problemen op te lossen en actief hun kennis toe te passen door deel te nemen aan discussies en casusbesprekingen.

Team-based learning (TBL) is een bewezen succesvolle onderwijsmethode die deelnemers activeert een actieve bijdrage te leveren. TBL is een vorm van samenwerkend leren waarbij studenten in teams van 3 à 4 personen op activerende wijze bezig zijn met de leerstof. Kenmerkend is de vaste volgorde van verschillende fases waarbij individuele verantwoordelijkheid, de onderlinge discussie en directe feedback een belangrijke rol spelen. Het TBL-model zorgt ervoor dat studenten elkaar in toenemende mate verantwoordelijk houden voor het voorbereid naar de bijeenkomst komen en het leveren van een actieve bijdrage aan de discussievragen.

Dit betekent voor de gastdocent dat het belangrijk is om aan te sluiten bij de voorbereidingsactiviteiten en de leervragen, dat de bijeenkomst interactief wordt vormgegeven en dat er zoveel als mogelijk samengewerkt en -geleerd kan worden.

2.3 De student

Studenten die een vervolgopleiding/kernleerroute of een enkele EPA volgen, zijn in dienst van een zorgorganisatie. Voor een overzicht van alle leerroutes die door Civo Zorgopleiders worden aangeboden verwijzen wij je naar onze [website](#).

Het beginniveau varieert per student, sommigen hebben jaren geleden de initiële opleiding gevolgd en brengen veel praktijkervaring mee; anderen zijn net afgestudeerd aan de HBO-V of MBO-V. Het zijn verpleegkundigen die op zoek zijn naar verdieping binnen een specifiek vakgebied. Voor jou blijft het altijd een mooie uitdaging om goed aan te sluiten bij de individuele student. Dit kan door middel van het stellen van verdiepende vragen, interactieve werkvormen zoals een casusbespreking of klinisch redeneren. Bekijk hoofdstuk 5 voor meer tips.

2.4 NLQF-6

Een aantal opleidingen dat onder het toezicht van het College Zorgopleidingen (CZO) valt, heeft een NLQF-inschatting niveau zes verkregen. NLQF stelt de kwalificatie niveaus vast aan de hand van beschrijvingen van wat iemand weet en kan, na voltooiing van het leerproces. NLQF-6 betekent dat de opleiding qua niveau vergelijkbaar is met het niveau van een HBO-bacheloropleiding. Meer informatie is te vinden in deze [link](#).

2.5 Kwaliteit van de opleiding

Gastdocenten hebben een belangrijke rol in de kwaliteit van het onderwijs. Om je hierin te ondersteunen zijn enkele didactische tips verzameld die in hoofdstuk 5 worden vermeld. Vanzelfsprekend is dit overzicht niet volledig en zul je waarschijnlijk ook gebruik maken van eigen materiaal en ervaringen.

Het evaluatieformulier dat Civo Zorgopleiders standaard hanteert voor het evalueren en verbeteren van het onderwijs vind je in bijlage 6.1.

De studenten vullen een algemene evaluatieformulier in na afronding van iedere EPA via onze digitale leeromgeving Mijncivo.nl. We adviseren jou om zelf na je les ook te evalueren. Helpende vragen kunnen zijn, hoe de gastles is ervaren, of er onderwerpen zijn gemist, wat er goed is gegaan en waar verbetering mogelijk is.

Het kan voorkomen dat je benaderd wordt in het kader van een lesbezoek. Dat houdt in dat een opleidingsadviseur van Civo Zorgopleiders meekijkt tijdens de les. Dit instrument wordt ingezet om het leren van studenten en de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren.

Wil je ondersteuning in de didactiek, vraag er dan naar bij de opleidingscoördinator.

3 Praktische informatie

3.1 Informatie over de gastles

Enkele maanden voor aanvang van de gastles ontvang je van het secretariaat een bericht met de uitnodiging. Deze uitnodiging verloopt via ons planningsysteem "Coachview". Bij deze uitnodiging sturen wij de leertaak van de desbetreffende gastles mee. Mocht je aanvullende informatie wensen, laat het ons weten. Dan kunnen wij je vragen beantwoorden.

Voor vragen over de lesinhoud kan contact opgenomen worden met de opleidingscoördinator. Tevens is het, in overleg en met toestemming, mogelijk om een voorbeeldpresentatie te ontvangen. Ongeveer één week voor aanvang van de gastles sturen wij jou een reminder.

3.2 Routebeschrijving en parkeren

Routebeschrijving Lansinkveste

Adres: Lansinkesweg 4, 7553 AE Hengelo (tegenover het ROC van Twente).

Vanaf de A35 afslag Hengelo-Zuid/Twentekanaal:

Rij richting Hengelo Centrum. Ga alsmaar rechtdoor (Haaksbergerstraat gaat over in Oelerweg (rechts aanhouden), Oelerweg rechtdoor, gaat over in Julianalaan, Julianalaan draait iets naar links en wordt Lansinkesweg). Je vindt de bestemming links.

Parkeergelegenheid

Lansinkveste beschikt over een eigen, afgesloten parkeerterrein aan de overzijde van het gebouw, tegenover de bezoekersingang en dus rechts op de plaats van bestemming. De parkeerplaats biedt ruimte aan 140 auto's en er is een overdekte fietsenstalling. Je kunt je melden via de intercom als bezoeker van Civo Zorgopleiders.

Openbaar vervoer

Lansinkveste ligt achter het NS station op 5 minuten lopen. Loop richting het ROC van Twente (via de Industriestraat, met de bocht naar rechts, de Lansinkesweg in). Aan de rechterkant vind je de hoofdingang van de Lansinkveste.

Bij binnenkomst mag je je melden bij de receptie.

3.3 Faciliteiten

Wij helpen je bij het opstarten van de gastles. In onze lokalen krijg je de beschikking over een digibord. Zie 5.4 voor meer uitleg over het digibord. Indien je gebruik maakt van bijvoorbeeld een PowerPoint presentatie, dan kun je deze op USB-stick, in de Cloud of op je eigen laptop meenemen. Wij stellen het op prijs dat je gebruik maakt van ons PowerPoint sjabloon. Deze kun je opvragen via ons secretariaat.

Wanneer er filmpjes in de PowerPoint presentatie zijn verwerkt, dan moet de link naar de filmpjes beginnen met <https://>

Met jouw toestemming wordt je presentatie in pdf op de digitale leeromgeving van de student geplaatst.

3.4 Vergoeding

Voor het verzorgen van de gastles ontvang je een vergoeding.

Civo Zorgopleiders is een coöperatie van drie ziekenhuizen zonder winstoogmerk.

De meeste studenten én gastdocenten zijn afkomstig uit één van deze drie ziekenhuizen.

Gebruik maken van 'interne' expertise zorgt ervoor dat ons lesaanbod betaalbaar blijft.

We realiseren ons dat de vergoeding niet geheel dekkend is.

De gastles wordt vergoed aan de hand van het aantal uren dat je ingepland bent. Mocht blijken dat het daadwerkelijk aantal lesuren afwijkt, overleg dan met de opleidingscoördinator over het aantal lesuren in de toekomst.

Voor de eerste keer lesgeven mag ook voorbereidingstijd gerekend worden.

- vergoeding voorbereidingstijd bij 1e keer lesgeven: de helft van het aantal lesuren.
- vergoeding voorbereidingstijd bij 2e keer of daaropvolgende keren: geen.
- heb je toch voorbereidingstijd nodig gehad, dan dien je dit van te voren per email aan de opleidingscoördinator door te geven.

Daarnaast kunnen reiskosten gedeclareerd worden (€ 0,23 per kilometer).

Er ligt een declaratieformulier voor je klaar. Het is van belang dat je deze invult en ondertekent.

De vergoeding proberen wij binnen twee weken aan je over te maken (Coöperatie Centraal Instituut Verpleegkundige Vervolg Opleidingen) .

Tevens dien je een belastingdienstovereenkomst te ondertekenen. Deze overeenkomst houdt in dat Civo Zorgopleiders niet de verplichting heeft loonheffing af te dragen of te voldoen, omdat er geen sprake is van een dienstbetrekking tussen jou en Civo Zorgopleiders.

3.5 Toetsing

Gedurende de opleiding nemen wij verschillende toetsen af bij onze studenten. We starten de module met een diagnostische kennistoets bij aanvang van de bijeenkomst. Je kunt de vraag krijgen van de opleidingscoördinator of je een aantal toetsvragen aan wil leveren met betrekking tot jouw gastles.

3.6 Dan nog even dit

Vanzelfsprekend is ook in het contact met studenten jouw beroepsgeheim van kracht. Mocht er tijdens jouw gastles iets voorvallen tussen jou en de student(en), dan kun je - indien gewenst - contact opnemen met de opleidingscoördinator. Civo Zorgopleiders heeft een examencommissie en een (externe) vertrouwenspersoon.

4 Civo Zorgopleiders

Civo Zorgopleiders is een zelfstandige coöperatie van drie ziekenhuizen:

Medisch Spectrum Twente (MST), Ziekenhuisgroep Twente (ZGT) en Deventer Ziekenhuis.

De dagelijkse organisatie bestaat uit; management, secretariaat, opleidingsadviseurs en opleidingscoördinatoren. Al onze gastdocenten worden door Civo Zorgopleiders ingehuurd. Dit zorgt ervoor dat we continu worden voorzien van de meest actuele ontwikkelingen in het vakgebied en zo de kwaliteit van onze opleidingen op een hoog niveau kunnen waarborgen.

Zorg blijft nog altijd mensenwerk. Zorgonderwijs dus ook, vinden wij. Daarom noemen we ons Zorgopleiders. Onze opleidingscoördinatoren, opleidingsadviseurs, gastdocenten en zelfs het management en de backoffice; allemaal mensen werkzaam binnen een zorgorganisatie. Dat maakt Civo Zorgopleiders dan ook uniek.

Wij weten hoe de praktijk er uit ziet en dat deze meestal weerbarstiger is dan de theorieboeken ons doen geloven. We spreken dezelfde taal, waardoor we in staat zijn om adequaat te kunnen anticiperen op behoeftes en deze om weten te zetten naar vervolgopleidingen/leerroutes. Dat is ook precies waar we voor staan. Geen opleidingsinstituut, maar mensen die de student verder helpen groeien in één van de vele mooie beroepen in de zorg.

De medewerkers van Civo Zorgopleiders zijn allen verbonden aan grote regionale zorgorganisaties, waar we ook nauw mee samenwerken. Net zoals we dat doen met HBO- en MBO-instellingen waar we zo mogelijk gezamenlijk optrekken bij het ontwikkelen van nieuwe vervolgopleidingen/leerroutes. Al onze leerroutes zijn erkend door het CZO en sluiten aan op de algemene verpleegkundige opleidingen op HBO- en MBO-niveau. De erkenningsprocedure en de aan deze erkenning verbonden voorwaarden zijn te raadplegen op de link van het CZO.

De theoretische onderdelen van onze opleidingen vinden standaard plaats in Hengelo, maar kunnen desgewenst ook op locatie van de betreffende organisaties, zoals ziekenhuizen, verpleeghuizen of thuiszorgorganisaties worden verzorgd.

Civo Zorgopleiders voldoet aan de kwaliteitscode voor opleidingsinstituten voor kort beroepsonderwijs en staat geregistreerd in het Centraal Register Kort Beroepsonderwijs.

5 Didactische tips

5.1 Boeken

Het groot werkvormenboek voor de zorg van Dirkse-Hulscher et al. (2020)

Het Groot werkvormenboek is in te zien bij Civo Zorgopleiders. Daarnaast hebben wij nog andere boeken over didactiek beschikbaar.

5.2 Nuttige sites om te raadplegen

Vernieuwenderwijs: <https://vernieuwenderwijs.nl/>

Mini-cursus didactiek: https://www.leren.nl/cursus/leren_en_studeren/didactiek/

10 Tips voor de beginnende leraar:

<https://www.onderwijslessen.nl/de-beginnende-docent/10-tips-voor-de-beginnende-leraar/>

Video over het didactisch analysemodel van Leon van Gelder:

<https://www.youtube.com/watch?v=UKV6fGR0qgs>

10 Tips voor een goede PowerPoint presentatie:

<https://spijkerenco.nl/10-tips-voor-een-goede-powerpoint-presentatie/>

Tutorial over het maken van een PowerPoint presentatie:

<https://www.youtube.com/watch?v=GtgHEW79E3U>

Chat GPT of Google Gemini (Artificial Intelligence)

<https://chatgpt.com/auth/login>

<https://gemini.google.com/>

zie ook een beschrijving voor het maken van een lesopzet in bijlage 6.2.

5.3 Activerende werkvormen

Eén van de pijlers van Civo Zorgopleiders is samenwerkend leren. Daarbij hoort interactief lesgeven. Hieronder vind je de poster 'motiverende breinprincipes' (Vernieuwenderwijs, z.d.) met tips om het brein aan te zetten en praktische ideeën om toe te passen in je gastles. De breinprincipes overlappen elkaar in uitvoering. Je hoeft ze niet allemaal toe te passen. Wanneer je maximaal drie van deze werkvormen in je gastles verwerkt kan dat helpen om de les interactief te maken en te houden.

Wist je dat CIVO Zorgopleiders een abonnement voor Lesson Up heeft? Wil je hier gebruik van maken, vraag het aan de opleidingscoördinator.

5.4 Digibord

Op het digibord kun je gebruik maken van internet. Via Note kan je notities en tekeningen maken en deze delen door middel van een QR code.

Een PowerPoint presentatie kan via USB, laptop of internet op het digibord worden afgespeeld.

Ook is er een mogelijkheid om je eigen laptop te casten.

Wil je meer weten over het digibord, vraag het aan de opleidingscoördinator.

6 Bijlages

6.1 Evaluatie EPA

Hieronder worden de evaluatiepunten weergegeven.

Het evaluatieformulier vult de student online op mijncivo.nl in na afsluiten van de theorie van de EPA.

De resultaten uit deze evaluatie worden nadien door de opleidingscoördinator bekeken en samengevat.

Mochten er uit de evaluatie van jouw gastles bijzonderheden komen, dan wordt dit met jou gecommuniceerd door de opleidingscoördinator.

- Wat vond je met betrekking tot deze EPA de sterkste punten?
- Wat vind je met betrekking tot deze EPA voor verbetering vatbaar en welke suggesties ter verbetering heb je?
- Heb je nog andere dingen die je wilt vermelden?

6.2 Gebruik van AI (ChatGPT)

Heb je belangstelling voor de volledige handleiding, vraag deze dan op via info@civozorgopleiders.nl